

**Resolutie ende besluyt vande Heeren Staten Slants van
Hollant, opte provisionele vergaderinge vande Hoofd-
innegelanden van Rijnlandt, mitgaders tbesoinge vande zelve,
tot beslechtinge vande oneensheyden uytstaende tusschen
de Burgemeesteren ende Regierders der stad Leyden ter
eenre, ende Dijkgrave ende Heemraden ter andere zijden,
mitte resolutie vande Heeren Staten daer op gevolcht**

<https://hdl.handle.net/1874/8921>

RESOLVTIE

Ende besluyt vande Heeren Staten Slants

van *Hollant*, opte provisionele vergaderinge
 vande *Schoft-innegelanden van Fijnlandt*,
 mitsgaders tbesoinge vande zelve, tot beslechte-
 tinge vande oneensheyden uytstaende tusschen
 de *Burgermeesteren ende Regierders der Stadt*
Leyden ter eenre, ende *Sijcgrabe ende Heem-*
raden ter andere zijden, mitte resolutie vande
Heeren Staten daer op geholcht.

Ten bevele van die vande Gerechte der
voorschreven Stadt Leyden,

Bedruct opt Raedhuys der zelve
Stedeinden Jare 1591.

De Staten van Holland ende Westvries-
 lant, gehoort trapport van de Secommit-
 teerde opte gerezen differenten ende geschillen tus-
 schen den Burgemeesteren ende Regierders der ste-
 de van Leyden ter eenre, ende Dijkgrabe ende
 Hooge Heemraden van Fijnlant ter andere zijde,
 gezien het gebesoinneerde ende adhijs van de zelfde,
 ende gelet opte verclaringe die by de voorschreven
 contententen respectie daer op zyn gedaen: Ende
 daer uyt verstaen hebbende dat niet schel doenlic is
 goede eenicheyt, correspondentie, ende vruntschap
 tusschen de voorschreven contententen te maken,
 ende doey onderhouden, ten zy al horen het Collegie
 van de Hoofst-ingelanden van Fijnlant geformeert
 ende in besoinne gebracht worden naer behooren,
 daer toe by de voorschreven Secommitteerde oock
 gearbeyt ende geadviseert is. Hebben naer rijpe de-
 liberatie geordonneert, ende ordonneren by dezen,
 dat van nu voort aen als Hoofst-ingelanden van
 Fijnlant, ter geboonlicker plaetse zullen bescre-
 ven worden de naer volgende personen: Te weten
te wege van wegen den Staten voornoemt voor het
interest van het gemeen lant, ten opzien van de ge-
annoteerde goederen in Fijnlant gelegen, by den zel-
ven te committeren, volgende voorgaende resolutie,
genomen inden Jare vijftien-hondert zeben ende
tzeventich: eene vyten Edelen van Holland, voor
den Abdijen van Reynsburch ende Leeuwhenhorst,
den heere van Massenaer, den heere van Hazerhou-

de, noch Gijf Gande principale Edelen in Fijnlant
gelandt bezeude, diemen geboon is te beschrijven,
de stadt Leyden, de stadt Haerlem, ende de Com-
manduyter tot Haerlem. Se Welcke als hoof-
negelanden van Fijnlant, opte beschrijvinge van
begeen de Staten, opt aenhouden van hare hoor-
schreuen Secommitteerde, ofte den Dijgrabe
ende hooge Raemraderen van Fijnlant, te doey zul-
ley compareren ende besoingneren naer behooren,
ende dit alles by provisie, ende onbermindert een
regelicx recht ten principale. Ende horden d'uyt-
staende processen mede by provisie gehouden in zul-
ken staet als die nu zijn. Sedaey inden hage onder-
tegel vanden Staten hoornoemt hier op gedruct
den dertichsten Januarij, gijftien-hondert een ende
negentich. Onder stont, Ter ordonnancie van
de Staten. Ende is geteyckent C. de Hechtere.
Ende is bezegelt mit een opgedruct zegel in roodey
Wassche.

COPIE.

Also ter vergaderinghe van Dijkgrabe/
 hooghe Heemraden/ ende Hoofst-inghelan-
 den van Rijnlandt/ opten derden Aprilis/
 Anno bijstijien hondert een ende tneghent-
 tich lesstgheleden/ ghehouden opt stadhuys
 van Leyden/ door intercessie vande Hoofst-
 inghelanden verdraghen was tusschen den
 voorszreben Dijkgrabe en hooge Heem-
 raden ter eenre/ ende Burgheemeesteren en Regeerders der stad
 Leyden ter andere zijden: dat omme int vuntlick ter neder te
 legghen diversche questien ende processen/ onlangs tusschen de
 voorszreben partypen geresen/ daer nye te vreesen was dat noch
 daghelicx meer ende meer differenten souden moghen ontstaen/
 tot groot achterdeel vant gemeene lant van Rijnlant/ elck van-
 de voorszreben partypen vooz beloecken Daesschen doen eerste
 comende/ onder seeckere Gecommitteerde vande Hoofst-inghe-
 landen/ als te weten/ heere meester Gerardt van Wijngaerden/
 President van Hollandt/ als heere van Benthuysen/ ende Ama-
 bachet/ heere van Soetermeer/ Meesters Jan van Banchou/
 Raedt inden hogen Rade/ ende Dirck van Leeuwen/ Raedt or-
 dinaris inden Provincialen Rade van Hollandt/ als Ghecom-
 mitteerde der Heeren Staten vooz het interest vant gemeene
 Lant/ mit gaders Jacob de Jonghe/ Raedt/ ende Kentmeester
 vanden huysse van Wassenaer/ in gheschryfte souden leveren al-
 le heurluyder respectibe swaricheyden/ ende pretensien/ met de
 verificatiē daer toe diētende/ omme de selve by de voorszreben
 vier Gecommitteerde ghevisiteert/ partypen respectibelick/ of
 by monde/ of schryftelick daer op ghehoort/ oock rappoort aen de
 andere Hoofst inghelanden gedaen: Ende waert doenlick/ sum-
 marie tot bestechtinghe van alle heurluyder questien en proces-
 sen gheprocedeert te werden/ onvermindert veggelicx gherech-
 ticheyt: Sulcx dat in ghevalle partypen niet en werden geactoz-
 deert/ sy luyden souden wesen in heurluyder gheheel ende ghe-
 rechticheyt/ in alles ghelijck sy vooz date van dien waren ghe-
 weest/ ende of de selve handelinghe niet gheschiet en wate. Ende
 dat dien volghende/ de voorszreben partypen binnen den ghe-
 presigeerden tijt onder de voorszreben Gecommitteerden had-
 den ghelevert by gheschryfte elcx seeckere poincten ende articu-
 len/ daer op sy pretendeerden dat behoofliche ordre souden wer-
 den ghestelt/ mit gaders seer veel stucken ende minnenten/

daer mede sy ten wederzijden heere intentie poochden te justificeren / sulcx de selve articulen hier naer van woorde te woordes volghende zijn.

Nademael het den Hoofst-inghelanden van Rijnlandt / in haer vergaderinghe ghehouden opt Raedthuis der Stadt Leyden / den derden Aprilis vijftien hondert eenentnegentich voorsz. leden / goet ghedocht heeft / ende ten wederzijden daer inne bewillicht is / dat Dijkgrabe ende hooghe Heemraden van Rijnlandt ter eenre / ende Burghermeesteren ende Regeerders der Stadt Leyden ter andere zijden / voorsz. mijnē heere Meesters Jan van Banchem Raet inden hoogen Rade / Giederick van Leeuwen Raedt inden Provincialen Rade / als Ghecommitteerde der Heeren Staten / ter vergaderinghe vande Hoofst-inghelanden van Rijnlandt / Jacob de Jonghe / heer van Dalckenboort / Raet ende Kentmeester vanden huyse van Wassenauer / ende de heere meester Gerart van Wijngaerde / heere van Benthuisen / President vanden provincialen Hobe van Hollandt / alle Ghecommitteerde vande voorsz. schreben Hoofst-inghelanden / heurluyder respectie swaricheyden / ende pretafsien mitte verificatien daer toe dienende / voorsz. beloocken Daesschen des voorsz. schreben jaers souden overleveren / ten sijne als inde acte van resolutie daer van zijnde: So werden van wegghen den voornoemden Burghermeesteren ende Regeerders / behoudens ende onbermindert heurluyder gherechticheyt / in gheballen van gheen accoozt in conformite vande acte van resolutie / van date als voorsz. mits desen over ghelevert de volghende articulen / ende dien volghende versocht dat by haer E. daer inne naer behooren werde gheremedieert.

I. Verstelick dat het accoozt inden jaren vijftien hondert vijftich ende drieenvijftich / ghemaect tusschen de Schouten ende Ambacht / betwaerders van Aelsmeer / Driescoop / Leymuyden / Alckemade / Effelickerwoude / Hazerwoude / ende de heer van Crupninghen mit zijn ondersaten gheboucht / Aerlanderbeen / Hooghebeen / Soetermeer / Wassenauer / Zwartwijck / Cattwijck / ende Dalckenburch / ende de Heere van Lingv / als vader ende voocht vanden heere van Wassenauer / mit zijn ondersaten gheboucht / mitsgaders die Burgermeesters ende Regeerders der Stadt Leyden / upten name vande Conbenten / ende andere heere poozteren binnen der voorsz. schreben Scede gheseten / hem voorsz. heur interest gheboucht hebbende mitte voorsz. schreben Doyen-
ter

ter eentre/ en Dijkgrabe/ ende hooge Heemraden van Rijnlande
ter andere zijden / inden welcken partpen ten weder zijden hem
by den Hobe van Holland gewillichlickē hebben laten condē-
neren in alle zijn poincten/ gheen uytghesondert / werde onder-
houden/ gheachtervolcht/ ende naer gheromen.

Dat voorts aen geene saecken ter vergaderinge vande Hoof-
t-ij. inghelanden en sullen werden verhandelt / dan op voorgaende
beschrijvinge/ innehoudende verhael ende verclaringhe van al-
le de selve saecken in tlanghe/ mit bybouginghe van alle de stuc-
ken daer toe van noode/ ten minsten acht daghen te voren ober-
gheschict/ op dat elck eenen aldaer mach comen ghedelibereert/
sonder eenich rapport te nemen. Ende dat van alle resolutien by
de selve te nemen deur den Secretaris vanden hooghe Heemra-
den daer jeghentwoordich/ notule sal werden ghehouden en ghe-
maect: ende voortschepden vande vergaderinghe openbaerlick
op ghelesen / ende indien daer inue opte swaricheyt by yemant
ghemoevert / eenighe veranderinghe soude moeten vallen / dat
de selve sal werden ghedresseert by de outste Ghecommitteerde
vande Heeren Staten daer jeghentwoordich zijnde. Ende dat
sulcx alle de selve resolutien sullen werden gheregistreert/ en ghe-
lijck van outs ghewoonlicken is gheteekent by den Secreta-
ris vande stad van Leyden/ daer der voornoemde Hoofst inge-
landen comparitien ghewoon zijn te vallen / ende van ghelijcke
by den Secretaris van Theemraetschyp.

Dat de voorschreven Dijkgrabe ende hooghe Heemraden iij.
van nu voorts aen hare Dierschare/ so wel extraordinarise als or-
dinarise/ sullen houden in topenbaer/ ende niet in besloten came-
re/ ende sulcx elcx enen des begheerende / daer toe sullen hebben
te admitteren. Ende dat heurlypder Secretaris onwepgherlic-
ken de conclusien ende versoucken van partpen/ tsh excipierende
of ten principale comende / sal aen teekenen / twelck tot noch
onverschepdelicken is ghewepghert/ ghesamenlicken dat hem
de voorschreven Dijkgrabe ende hooge Heemraden in tbelep
van haer Dierschare / ende sulcx van alle recht/ vorderinghe sul-
len hebben te ghedraghen naer de ordonnantie vande Heeren
Staten opt stuck vande justitie opten eersten Aprilis vijfschien
hondert ende tachtich gheemaneert.

Dat te niet ghedaen sal werden seckere keur by Dijkgrabe iij.
ende hooghe Heemraden ghemaect den beerthienden Novem-
bris/

bits/bij tien hondert negghentsebentich / daer by den Schou-
ren ende Croosheemraden (die van outs niet hooger en plaghe
te schoutwen dan op seven grooten) toe ghelaten is vooz d'eerste
reine haer schoutwe aen te legghen op sessentwintich stubers/
twelck eenighe Dorpen / namentlick die van Soeterwoude / tot
groeter quellage bande borgheren en innewoonderen der stadt
Leyden hebben aen ghenomen / ende weder ander Dorpen niet.
Ende dit al ten insichte dat Dijkgrave ende Heemraden selfs/
volghende thoben gheroerde accoort banden jaren vijftich ende
drietenbiftich / d'eerste schoutwe niet hooger en moghen aen leg-
ghen dan op thien stubers / conform t'ghebruyck bande onlig-
ghende Heemraetschappen / namentlick die van Delflant daer
die schoutwe niet meer en is dan thien schellinghen Hollants.

b. Dat de voorszreven Dijkgrave ende hooghe Heemraden
van nu voorszfaen / doende bestedinghen van eenighe wercken/
gheen rantsoenen en sullen moghen bedinghen of nemen / t'p tot
laste bande aennomers / of van t'gemeen lant: mer hen sullen ver-
moeghen mit hun penning- gelden en gewoonlicker dach- gelden.

bij. Dat behoorlicker ordie werde ghestelt opte menichsuldighe en
exorbitante roep- costen ende dach- ghelden van Dijkgrave ende
hooghe Heemraden van Rijnlant / jaerlicx bynaest so hoorch loo-
pende als het onderhout van s'gemeen lants wercken / ende de
boldoeminghe van andere nootwendighe lant saecken plach te
bedraghen / voornemelicken dat sy int reechenen van hare dach-
ghelden gheen double of gheboutwen daghen en sullen moghen
reechenen : maer niet dan die ghene die sy actuelicken gherepft
hebben / ende upt gheweest zijn.

bij. Dat de Burghermeesteren ende Rogeerders der stadt Ley-
den / alle jare beneffens toverleveren bande reecheninghe / ten be-
hoebe bande Hooft- inghelanden / mede sal werden gelevert dou-
belt bande staet der nootelicken wercken die vooz den aenstaende
jare sullen behoeven ghemaect te worde / mitsgaders bande om-
messach die als dan apparentlicken sal vallen.

bij. Dat mijne Heeren de Gecommitteerden gelieve by der hant
te nemen de placcaten ende ordonnanctien op t'stuk van t'lach-
turben / ende daer inne te statueren ten meesten dienste ende pre-
servacie van t'gemeen lant / op dat de Venen niet gheheel en
werden verdolven / ende de perceptie bande groote boeren / daer
by clant

by slant niet en wert gheboort / moghen op houden ten soula-
 gemente vanden artien huysman / ende dat sulcx te niete gedaen
 werde seckeren pretense / keure (voor so veel Rijnlant aengaet) by
 de hooghe Heemraden van Rijnlant / Westlant ende Schielant
 den twintichsten Martij vijftien hondert een ende tneghentich
 vooleden ghemaect: Daer by verboden is gheen landen inne te
 steken om te sachtcurven of moeren / sijn vruchtbaer of onvruchte-
 baer / op een pene van twee hondert guldens / etc. ende de appo-
 batio vanden Hobe daer op ghevolcht / daer van die voorschreven
 van Leyden opten sessentwintichsten Martij hebben gheappel-
 leert / sonder de selve appellatie alsnoch verheten te hebben / ten
 respecte van tverboeghenomen accoord: also de selve keure niet al-
 leen streckende is tot groot naerdeel vande lande van Rijnlant
 ende niet practicabel en is / maer oock tot verminderinge vande
 Heeren Staten autoriteyt / die op tverschouck van Dijkgrabe en
 hooghe Heemraden selfs dewe hare Ghedeputeerde kennisse be-
 gonst hadden te nemen / ende sulcx tplaccaet te resumieren / de im-
 perfectien daer inne bevonden / te annoteren / ende gesamenlick
 te adviseren by wat weghen ende middelen de misbruyck die
 aengaende / souden moghen werden verhoet.

Dat van ghelijcken te niete ghedaen werde seckere keure by ix.
 Dijkgrabe ende hooghe Heemraden ghemaect den eersten Fe-
 bruarj / vijftien hondert achtich / daer by verbode is van mens
 binnen den Dijkgraesschap van Rijnlant clep-landen inne te
 stecken / uytgraben / of verdelven / ten si by heerlijcker voorwe-
 ten / ende expres consent / op pene van vijfenwintich guldens /
 ende de uytgravinghe te repareren: ende sulcx den borghen en
 inhuoonderen der stadt Leyden / tot wiens last de voorschreve
 keure alleenlick is ghemaect / te ghedoghen tbyne ghebruyck
 van hare landen / nits ghehouden blijvende de selve weder be-
 hoorlick te doen toe maken / in conformite van tplaccaet van
 den seften Mepe vijftien hondert drie ende tsestich.

Dat den artien van tbroulij beths gasthuys der stadt Ley-
 den uyt beurse van Dijkgrabe ende hooghe Heemraden wer-
 den vergoet vande groote schaden ende interesten / hem by last
 ende bevel van Dijkgrabe ende hooghe Heemraden aenghe-
 daen / seghens die bevelen penael vanden Hobe van Hollandt /
 nitsgaders de resolutie vande Heeren Staten in tverboeck van
 hare poe aerde tvervatatie ende begrootinghe van mijne heeren
 de Ghecommitteerden.

- xi. Dat van ghelijcken te niete ghebaen werde seckere andere
 Reue/ waer by verboden is enighe aerde of andere materialen
 te veruieren vint' ene Anbarche in t' ander/ ten eynde een vege-
 lichen daer inas mach ghebruicken zijn natuyplicke vyfhep
 xij. Also Dijckgrabe ende hooge Heemraden van Rijnlant bin-
 nen de mercken van dien niet anders jaerlicx ghewoon en zijn
 te schouwen van den Rijn/ beginnende aen de waterbooue ge-
 legghen aen de Hogewoerts ende Zijlpoorten der stadt Lepden/
 tot Alphen/ of de Gouische sluyse/ ten hoochsten toe/ Zwaunere
 dan niete toe/ de Waren beginnede vande waterboom vooz ma-
 rengat der boozschreuen stede tot Warmond/ ende de Does van
 den Rijn tot Hoghemade toe/ ende sulcx maer een miyl ofte twee
 om der stadt van Lepden: latende alle heerweghen ende ander
 wateringhen die in grooter menichten in Rijnlant zijn ghele-
 ghen/ ter schouwe van Schout ende Croosheemraden vanden
 Dopen/ elck inden zijnen: twelc coemt tot sonderlinge moepte/
 verdueren quellagie vande bozgeren inne woonderen van Lep-
 den/ mitsgaders vande bruyckers der landen ter boozschreuen
 plaetse: Onder de welcke eenige zijn/ die niet jeghenstaende wat
 naersticheyt sy oock doen/ ende doen doen om haer banwerck
 behoorlick te maken/ ende haer werck ynter schou te houden/
 nochtans drie endertich jaren aen den anderen bekeurt/ ende
 boeten gheslaghen zijn gheweest: andere die om vande jaerlicke
 quellagie eens onslaghen te zijn/ haer landen ghebronghen zijn
 gheweest te verkopen/ alsomen in tghemeen onmoghelick acht
 de schou te moghen ontgaen/ als de boden die de herck in twa-
 ter slaen/ de partyequade gunste toe draghen. Zo versoucken de
 boozschreuen van Lepden/ de selve schouwen ghelijck alle ande-
 re/ mede ghebracht te werden aenden Schouten en Croosheem-
 raden respectivelicken/ elck in hun ban ende bedijf/ tot de oude
 ghewoonlike boeten/ behouden mijn heeren de hooghe Heem-
 raden haer naerschoutwe.

xiii. Dat den thol of egabel by Dijckgrabe ende Heemraden Ze-
 dert de vermeninghe vande Gouische sluyse aldaer/ op gestelt
 tot laste vande passerende wagh en peerden/ af gedaen wer-
 de/ ende den seluen gheintordiceert sy gelijcke lasten als in haer
 vermoghen niet zijnde/ ende sijnacchiende regalia meer te erige-
 ren/ nochte oock eenighe particuliere of generale onnellighen
 te doen/ sonder boozgaende bewilliginghe vande Hoofdinghe
 landen/ ende authorisatie vanden Hobe.

Dat

20. Dat de reekeninghe tusschen **Rijnlant/Dellant/ende Schielant** / ter saecke vande risten vande generale verhooginghe vanden Rijnland / gheschiet inden jaere vijftien hondertseventich boozleden / moghen werden af ghedaen en veressent op dat sulcx Rijnlant mach becommen remboursement van een somme van ses duysent ses hondert guldens / die upt die beurse van dien zijn verschoten volghende de reekeninghe particulier die daer van is ghedaen.

21. Datter reekeninghe mach worden ghevoert / ende epnter **rx.** licken ghedaen / van eenen onnellsach van drie stupbers opte marghen / ober **Rijnlant/Dellant / ende Schielant / tot marcktinghe vande groote sluyse gheleghen bynten de Dijkpoozte der stede vander Goude / die onder andere mede ghelept is tot bozderinghe vande waterlosinghe / ende inneghewillichte by den hooghe Heemraden van Rijnlant: eerst een stupber by acte van den laesten Februarij / vijftien hondert vijfentseventich / en de twee stupbers by der acte vanden seften Junij vijfentseventich.**

22. Dat van ghelijcken reekeninghe mach werden ghevoert / **rxj.** ende ghedaen / nopende den onnellsach van drie grooten / gheheben Anno vijftien hondert sefentseventich tot het dicke marcken vande Gout-cade / tot last vanden Dopen daer by ghepre serveert / upt crachte van trossent der Heeren Staten / van date den boozlesten Martij / vijftien hondert sefentseventich / ende de autorisatie vanden Hobe van Holland daer op ghevolcht van date den tweeden Aprilis daer aen.

23. Also tot kennisse van Burgermeesteren der stadt Leyden **ge- rxij.** comen is dat de Heemraets boden vande Dopen van Rijnlant / pimmers van eenighe van dien / trecken of ontfanghen eenighe jaelicke recognicien of jaer gelden / sonder te weten upt wat sacken / streckende selve tot bes waernisse vande inneghelanden / en consequentelick vande borgheren ende innewoonderē van Leyden: versoucken dat mijnen heeren de Ghecommittēerden hem daer op gheliebe te informeren ende dat selve afgedaen werde.

24. De boozschreven van Leyden begheeren in twozder bericht **rxliij** te zijn in wat boughen Dijkgrabe en hooghe Heemraden ghecontracteert hebben mitten jeghenwoordighe Kentmeester van Rijnlant / namselicken op wat pouslijten ende emolumenten by de bedieninghe van dien heeft aen ghestaen zijnde een sake daer

in de kerk op dient ghelet: want het is sulc dat de ommela-
ghen vber gemeene lant ten tijde van Wapin / Foytgens / naech
heit van Dirck van Bouchoven / ende daer naer / inde eerste ja-
ren van Jan van Bouchoven za. alles in haer leben Rentmees-
ters van Rijnlant / nieuwers na so groot en zijn geweest als die
jeghentwoordelick wel vallen / den dien ten selven tijde den ghe-
hele dijk van Sparendam af / tot Amsterdamme toe / most on-
derhouden worden by den ghenē diemen dijsplechtigen inden-
den / als de inwoonders vande dorpen van Slooten / Slooter-
dijk / Oostdorp / den Geer / Houeterick / Polanen / en Spaerwou-
de / sonder dat de achterlanden daer toe een stuyver ghehouden
waren te contribueren : Maer inden jare vijftien hondert vier
ende veertich voozleden / woon / daechs naer Palmen / ende sulc
naer dat Jan van Bouchoven inde bedieninge van het Rent-
meesterschap nu al eenighe jaren was gheweest / is niet de selve
dijckplechtighen opgherecht een accord / innehoudende in of-
fecre drie poineten / als dat gheheel Rijnlande alle inghebroken
walen soude helpen dijcken / alle bolwercken tharen laste souden
nemen / mit gaders oock souden aen nemen spadescken dijcken
nitten last van hun dijkagie / blijvende het onderhout vanden
vorderen dijk tot last vande voozschrebe dijsplechtigen. Twelc
so de voozschreben van Lepden verstaen zedert de jeghentwoor-
dighe troublen / namelijk den xvij. Januarij vijftien hondert
achtentseventich / tot geen klein schade van tghemeen lant oock
is verhandelt / als zijnde alle de landen van gheheel Rijn-
lant daer naer dijkplechtich ghemaect / in plaetse dat voozdate
van voozschreben accord / gheheel Rijnlant sonderling geen an-
der lasten en hadden te draghen / dan het onderhout van seven
stuyfen op Sparendam / behalven die twee Woorfische stuyfen /
mit gaders vanden Dam / daer mit de selve stuyfen aende an-
deren waren verheest / wesende maer omtrent negentich voden
lant. In boughen dat alleen insicht nemende op tjaer neghen
ende tachtich / tgherwen lant aende verhooginghe vanden dijk
heeft niet ghelet / daer in ne selve volghende den voozgaende ac-
cord / niet ghehouden en wint / over de thien duysent gulden / in
plaetse vande doolche de dijkplechtighen / tot wiens last sulc al-
leen behoorde te comen / weynich boven de thien hondert gul-
dens vanden selven jare hebben ghecontribueert. Solaten hem
de voozschreben van Lepden bedincken / dat selve ren saecke is
daer op ernstelick dient ghelet / ende mit eenen dat den Rentmees-
ter de penninghen vande ommelaghen van rinde sonder moos-
ten vandenme te doen / en conproue warden ghebracht. behal-
ven dat

den dat die gaerden tot last van tgetneen lant/ ober al den breed-
tichsten penning trecken/ upt gesept inde bypheynt van Haerlem/
daer de selve den twintichsten penning ghenieten/ alles boven
de belooninghe vande Rentmeester.

Also de voorszreven Dijkgrabe ende hooghe Heemraden **xx.**
van Rijnlant hem verbordeert hebbe tot verscheyden repfen be-
schuyvinghe te doen vande Hooft- ingelanden/ sonder daer ober
te roupen allen den ghenen diet behoort/ ende namentlicken ooc
die van Lepden/ weseude vande principaelste hooft- ingelanden/
ende vooz sulcx bekent in seckere privilegie van Hertoch Ael-
bert van Zeveven/ van date since Lambrechts dach/ int jaer ons
Heeren duysent dte hondert sessentneghentich. So est dat die
voorszreven van Lepden mit desen begheeren dat alle acten in
haer voorszreven af wesen gelloten/ als nul/ negheen/ ende van
onwaerden zijde/ sullen werden ghecasseert.

Dat de voorszreven Dijkgrabe ende hooghe Heemraden **xx.**
hem niet en sullen onderwinden eenighe jurisdictie/ tsh crimine-
le ofte civile/ binnen der stadt Lepden/ noch opte rhingelen/ ende
vordere bypheynt van dien/ so die nu ter tijt zijn/ of in tijden ende
wislen sullen werden vernievert ende vergvoot/ tsh aenghende
Ruyfen/ heulen/ brugghen/ straten/ platen/ den loop vande Rijn-
nen of andere wateren ende graften/ watergaten mit de hecken
vfishor/ deuren van dien/ palissaden/ water-boomen of per an-
ders/ als aldaer ghee jurisdictie ter werelt hebbende : maer daer
mede gheheelicken sullen laten berontie ende betwerden de Bur-
ghermeesters ende Regierders der voorszreven stede/ ghelijck
de selve in conformite vande privilegie hem by den Grave van
Hollant verleent van outs her/ ende toc noch toe ghebaen heb-
ben. Des sullen de Burghermeesteren inder tijt/ de verzoorginghe
doen dat tghentien lant in zjn waterloosinghe naer behooren
werde gherijst. Ende indien daer inne eenich ghebreck mocht
werden ghebonden/ sal daer inne voorszien werden deur de auto-
riteit vande H. Obericheyt/ ofte vande Hobe van Holland. Be-
houdelicken nochtans dat Burghermeesters ende Regeerders
van Lepden te vreden zijn Dijkgrabe ende hooghe Heemraden
te verleenen tervozum binnen der voorszreven Stede/ onnie
aldaer te moghen exerceren jurisdictie/ so wel in crimijn als civil/
in saecken buyten der stede van Lepden/ ende de bypheynt van
den vallende/ ende tHeemrecht concernerende. Wel verstaen-
de dat de costen vande criminele justitie sullen werden gebzacht

tot laste van de Graeffelichheit / ende niet van de Hoofst-
inghelanden.

xxj. Dat den voornoemden van Leyden ghelevert werde doubele
van alle privilegien / brieven ende munimenten clant van Rijn-
lant in tghemeen concernerende / mitsgaders van alle de resolu-
tien / en acten vande Hoofst-inghelanden / behoorlick in een bouc
gheregistreert / omme ten behoefe van hem selven / ende van an-
dere Hoofst-inghelanden bewaert te werde. Ende dit al ten eynde
de voorschreben van Leyden ende d' andere Hoofst-inghelan-
den behoorlick vande gherechticheyden van clant onderreche /
ende niet meer gheoorzaeckt en werden omme in prejudicie van
dien / eenighe so schadighe resolutien te nemen.

xxij. Dat de voorschreben Dijkgrabe ende hooghe Heemraden
oberleveren in handen van Burghernieesteren / een doubelt van
alle de keuren ende ordonnantien / mitsgaders costumien ende
ghewoonten / die sy verstaen onderhouden te werden.

xxiiij. Ten laetsten dat omme te verhoeden alle vordere misverstan-
den ende oneenicheyden / die in toecommenden tyden so tusschen
Dijkgrabe ende hooghe Heemraden ende de stede van Leyden /
als alle andere Inneghelanden souden moghen onstaen by
mijn E. Heeren de Ghecommitteerden geconcipteert werde se-
kere generale instructie waer naer de voorschreben Dijkgrabe
ende hooghe Heemraden in tstruck van hare officie hem sullen
hebben te ghebraghen. Om de selve eerst mit de voorschreben
Hoofst-inneghelanden / ende daer naer mitten Dijkgrabe ende
hooghe Heemraden ghecommunicceert zijnde / openelick by den
Heeren Staten te werden ghedecreteert ende ghearresteert.

xxv. Ende belanghende de vordere swaricheyden vande Burger-
meesteren ende Regeerders der stede van Leyden / so ter saecke
vande Goutsche slupse mitten aenleven van dien / als alle an-
dere hier vozen niet aen gheroert / de selve als eyghenelick ma-
terie van reekinghe aengaende / werden mits desen gherefer-
reert omme aldaer by debach te werden gheseyt / ende gedis-
cussieert / achtervolghende de resolutie vande Hoofst-inghelanden in
thooft van desen gheroert.

Actien

Actien ende processen uyt sake van
de gerechticheyden die den Dijkgrabe ende
Hooghe Heemraden competenten uytstaende ende
geytenkent hebben jegens die Burgermeesteren
ende Geveeders der stede Leyden.

Iden eersten dat Dijkgrabe ende hooghe Heemraden van
Rijnlant/rechte hebben omme binnen de stadt Leyden / ende
de bysheyt van dien / alrehande acten van jurisdictie te exercere
ren in saecke het Heemraetschap van Rijnlant mit dat daer aen
cleest concernerende / ende dat so wel ober de pooorters ende inne
woonders der stede van Leyden / als ober d'ander inghesetenen
van Rijnlant / so verre theemraetschap streckende is.

Item van te hebben ende te houden heursnyder gheswozen ij.
Boden van Rijnlant die in saecken als boven / so binnē als buy
ten Leyden / ende de bysheyt van dien / alrehande weten / bevel
len / publicatien ende insinuatien / citatien ende exploicten doen /
so ten versoucke van Dijkgraf ende Heemraden van Rijnlant /
als van partpen.

Item dat de voorszreven Burgermeesters van Leyde schul- iij.
dich ende ghehouden zijn d' apprehensie van Jan Maes Heem
raets-bode / costeloos ende schadeloos af te doen / al volghende
secker arbitrale uytspake gedaen in materie van complaincte /
by Meesters Arnolt Nicolaj President / Dirck van Nieuburch /
ende Johan van Banchem / Kaden inden hooghen Rade / ende
Hieronymus van Bore / ende Dirck van Leeuwen / Kaden in
den voorszreven Hobe van Hollandt in date der naestlesten De
sembrijs Anno bystien hondert neghen ende tachtich.

Ende dat die van Leyden ghehouden zijn te betalen de coste iij.
bande selve apprehensie / ter somme van sesstien Car. guldens
twee stuipers. Item noch alsulcke thien ghelijcke guldens vier
stuipers / als den voorszreven Jan Maes toe gheboucht zyn
booz de vacatie van seventien dage / tot twaelf stuipers / daechs /
dat hy inde voorszreven ghebanckenisse by die van Leyden ge
houden is gheweest. Ende noch drie dach-ghelden tot vier ende
twintich stuipers / daechs / van dat de selve Jan Maes hem sel
ben inden daghe heeft moeten sifteren booz den voorszreven
Arbiters / ten daghe bande pronunchiacie bande voorszreven
ijte

uytspraecke / onbermindert den selven Jan Maes zijn boor-
der actie.

b. Dat boorts die van Leyden bande selve uytpraecke qualie-
ken ende tonrecht ghecommen zijn in reductie boor den boor-
schreven Hove van Holland / nademael int compromis tusschen
dese partjen ghemaect/expreselick gheconditioneert was dat de
boorschreven saecke van complaincte by de boorschreven Arbi-
ters by arrest ghetermineert soude worden / sulcx als naer rech-
ten/sonder dat daer teghens yemant bande boorschreven partjen
in eenigher manieren in rechte ofte anders/ ghehoort soude mo-
ghen worden.

bj. Dat boorts Dijkgrabe ende hooge Heemraden van Rijn-
lant/onder andere niede competeert kennisse ende iurisdicctie op
ende over de chingel buyten Leyden / streckende bande hooghe-
woertsche poorte af totte witte poorte toe/als wesende den Rijn-
dijck:mitsgaders oock ouer die naecte of neck slups/colck / ende
het verlaet van dien / legghende inden boorschreven Rijn-
dijck/ buyten de koepoorte der stadt Leyden: Ende daer op alsulcke
keuren ende ordonnantien moghen maken/als hemlypden goet
dunct tot oorbuer van tghemeen lant van Rijnlant / volghende
heurlupder eedt/hantvesten/ende privilegien/sonder dat de selve
chingel by yemanden eenichsins mach werden deur ghesteken
ofte ghecrent/sonder boorgaende kennisse en consent van Dije-
grabe ende Heemraden boorschreven.

bij. Dat boorts die van Leyden gehouden zijn de keuren by den
boorschreven Dijkgraef ende hooghe Heemraden opte boor-
schreven nec-slups ende andere slupsen inden boorschreven Rijn-
dijck ghelegghen/ghemaect/ van dat hem niemant en sal verboor-
deren eenighe wachtdeuren leggende inde slupsen ofte slups-
genen opten hooghen ofte laghe zijde vanden Rijn/ open te binden/ of
op te stempelen / op de boete van thien ponden te obedieren ende
te achtervolghen/sonder daer teghens te moghen doen/ ofte doen
doen/directelick ofte indirectelick.

bijj. Dat daeromme die van Leyden hem qualick/ ende tonrecht
verboordert hebben/ niet jeghenstaende dat de boorschreven hoog-
he Heemraden eerst deur den boorschreven Dijkgrabe/ ende
daer naer deur heur Bodeen hadden doen slupten die boorschre-
ven neck slups/ de selve wederomlypdelick te doen openen/ op
stempelen/

xj. Dat mede die van Lepden ghehouden zijn te achterbolghen/
ghelijck sy luyden eenighe jaren ghedurende / goet ghebonden
ende gheachterbolcht hebben die keure vanden boorschreven
Dijckgrabe ende hooghe Heemraden van Rijnlant / in dese den
eersten Februarij Anno vijftien hondert ende tachtich / daer by
verboden wort dat niemant / wie hy sy / eenighe clep-landen bin-
nen den Dijckgrafsichappe van Rijnlant / sal mogen van nieuws
in stecken / wylt graben / nochte verdelven / ten sy by voortweten
ende expresse consent vande boorschreven hooghe Heemraden / op
pene van vijsentwintich ponden : ende daer die Burgherneeste-
ren van Lepden interbenierende vooz die Gasthuysmeesters van
sinte Elizabeths gasthuys aldaer / vande selve keur sonder grief
gheappelleert hebben aen den Hobe van Holland.

xij. Dat die van Lepden qualick / ende sonder rebenen gepoocht
hebben te willen interbenieren vooz een Jan van Hout / die by
de boorschreven Dijckgrabe ende hooghe Heemraden vooz den
Hobe van Holland ghedachbaert is by mandament periaet / en
van injurien / wylt saecke dat hy hem verhoordert heeft gehad op
de eete / officien / ende administracien vande boorschreven hooge
Heemraden / nopende de besteding van sekere werck / t' inquire-
ren / ende daer op eenighe ghetuyghen te hoozen / so binnen der
Goude als elders. Maer in gevalle sy luyden verstaen by Dijk-
grabe en hooghe Heemraden van Rijnlant inde besteding van
de Goutcluyts / binnen Alphen yet anders ghehandelt te wesen
dan naer behooren / dat sy luyden ghehouden sullev wesen heur-
luyder actie vooz den Hobe van Holland te institueren binnen
den tijt van ses weken / ofte by ghebreecke van dien / dat hen luy-
den geimponeert sal worden een ewich swijghen en silentium.

xij. Dat den Dijckgrabe van Rijnlant / Joncheer Peter vander
Does / met goede sake gecauseert heeft Lambert Hobbesz / pooz-
tier vande hoepoorte tot Lepden / en Albert Willemisz / schuyder van
t' Oltgat / wylt sake dat de boorschreven Lambrecht contrarie de
keuren van Heemraden van Rijnlant / en verbot aen hem ge-
daen de cluytsen legghende bynten het Oltgat inde chingel op
den achtentwintichsten Februarij / ende veertiensten Martij al
Anno vijftien hondert en tachtich / hadde dingheloren ghe-
laren / niet segghensactide dat de want Nooitooft was waepende /
ende langhe ghewarpe hadde. Icem wylt saecke daer de contra-
rie de keure van Rijnlant. Ende dat de indicacien vande selve
saecten

209
saecten de hooghe Heemraden is competerende / ende niet die
van Leyden / ende dat daeromme qualicken by de voorszreben
ghedaechdens gheconcludeert is tot renboj.

Dat voorts die van Leyden schuldich zijn hen selven te bou- rltf.
ghen ende te draghen na de gemeene resolutie die by den Hooft-
inghelanden ghenomen wert in saecten het ghemeene lan van
Rijnlant aengaende.

Dat mede d'inghesetenen ende borghers van Leyden gehou- rb.
den zijn haer te reguleren naer alle de keuren ende ordonnantie
so die alreede by den Dijkgrabe ende hooghe Heemraden van
Rijnlant volghende heurlypder privilegien ghemaect zijn / als
die in toecomende tijden gemaeft sullen werden in saken vooz-
schreben Heemraetschip van Rijnlant aengaende / sonder dat de
Borghermeesters der selber Stede wyten name vande selve ha-
re borghers ende inghesetene by eenighe extraordinarise weghē
de iurisdicctie ende d'authoriteyt vande hooghe Heemraden / veel
min d'ordinaris treyn van justitie contrarie de rechten / unien /
ende verbonden vanden lande sullen verhinderen / oft eenighe
particulieren tot desobeissance vande Heemraden / en heure keu-
ren verwecken / ofte teghens de iurisdicctie ende authoriteyt der
selver te hanthouden / als vooz date van desen wel is geschiet / tot
vercleyninghe van der voorszreben Heemraden iurisdicctie.

Ende dat alle selve opten seivensten / achtsten / neghenden / ende
thienden May lestgheleden / by den voorszreben Ghecommi-
teerde mitte verificatien daer toe dienende / gebisiteert / ende daer
van sommier recueil ghemaect zijnde / opten twintichsten Mey
daer aen volghende / opt Hof inden Haghe waren gecompareert
Joncheer Peeter vander Does Dijkgrabe / Joncheer Gerarde
van Poelgheest / heere tot Hoghemade / etc. Meester Pauwels
Bijns / Pieter de Kies / Nicolaes Ruphaber Schout tot Haer-
len / Joncheer Melbrecht heere van Raephoft / en Amelis van
der Bouchhoft / Heemraden van Rijnlant / de voorszreben hee-
re President Wanchem / Leeuwen / ende Jacob de Jonge / inder
qualite als vozen / Koelof Adriaensz. van weghen / Maximiliaen
heere van Crupninghen / Hazerwoude / etc. Joncheer Jacob
heere van Wijngaerden / Rupchbroeck / etc. Joncheer Wylant
van Merode / heere tot Zoeterwoude / Stompwijk / etc. Jone-
heer Jan vader Does heere tot Noortwijk / en Joncheer Johan
van Matenesse / vā Lisse / Nicolaez. Pieter. Goin Pieterz. Bur-
C ij ghet

ghermeester/ Jan Janz. van Baerdoyp / ende meester Franck
Duyck/ Schepenen/ Meesters Pouwels Vos/ ende Koubout
van Hogerbeets Pensionarisen/ ende Jan van Hout Secretaris
der stadt Leyden / Adriaen van Berckenrode Burghermeester
der stadt Haerlem/ mitsgaders heer Thyman van Wou/ Com-
manduyt van sint Jan-herren tot Haerlem/ alle Hooft- inghe-
landen van Rijnlant / vergadert onnne te hoozen de reeckeninge
van Jop van Bouchoben/ Kentmeester van Rijnlant/ van
zijne administratie vanden jare vijftien hondert tneghentich:
Ende dat onder alle de comparanten was goet ghevonden dat
vooz ende aleer inde voozschreven reeckeninge te treden/ Hooft-
inghelanden ondersoek souden doen ofnimen de voozschreven
partpen/ nopende heure voozschreven differenten/ soude comen
accoorderen. So hadden Hooft- inghelanden ghehoort het rap-
port van heure voozschreven Gheron mitteerde/ de saecke by der
hant nemende ten voozschreven ende nabolghenden dagen / tot
den neghentwintichsten May toe de voozschreven articulen/
teene vooz ende tander naer geresumeert/ de partpen so by mon-
de als by gheschryfte daer op int langhe ghehoort / hemlynden
diversche middelen van accoorde vooz gheslaghen. Ende so sy
naer veel altercacie niet en waren te brenghē tot eenicheyt / dat
sy doek mede niet en condē verstaen tot eytelicke submissie aen
de Hooft- inghelanden : maer dat die van Leyden sustineerden
dat Hooft- inghelanden aen de Heeren Staten soude willen doe
rapport van heure wederbaren / onnne by de selve mette ober-
hant op alles ghedisponeert te werden/ en dat daer tegens Dyc-
grade ende Hernraden sustineerden datnien hem behoorde te
renboperen aen de justitie / daer heure differenten meest al liti-
gieus/ ende eenighe van dien al in state van wijsen waren; te bze-
den zijnde aldaer summarie te procederen/ ende pro ut de jure al-
les te submitteren aen sulcke heeren wpten hoogen ende provin-
cialen Rade/ als de Hooft- inghelanden daer toe souden verkie-
sen. Protesterende voozts ten wederziden van elc te willen blij-
ven by hare gherechtigheyt / ende dat het by hem niet en hadde
ghestaen dat de saecken niet en waren gheaccoordeert gheweest/
alles naerder blijkende by verscheyden middelen van accort/
apostillen/ ende protesten daer van by gheschryfte ghesielt/ en on-
der den Hooft- inghelanden berustende : sulcx dat den Hooft- in-
ghelandē gheen middel hebbende onnne pet vzychbaers meer
inder saecken te doen/ raetsaem ghevonden hebben dewijle sy
by den anderen zijn/ ende hem luyde op alles de memozie versch-
is/ by gheschryfte te stellen de middelē daer op sy eendzachtelick/
ende

ende niet ghelijckformighe adviſſen verſtaen / dat ten minſten
quetſe vant ghemeen lant/ ende van een peggelick gerechticheyt/
ende omme de menichſuldighe coſten van proceſſen te eviteren/
partpen ſoudé mogen/ en behooren te vereenighen/ ſonder dat ſp
nochtans hier by pemande eenich recht wille benemen of gevé:
maer wel mogende liyden dat ſp ſelbe ten wederzijden ſulle mo-
ghen verbolghen/ daer ende alſo ſp te rade werden ſullen.

Ende comende ſulcx tot het voorſchreiben eerſte point by die
van Leydē in hare doleantie geproponeert / ſoudé den Hooft-
ghelandē beduncken datmen omme partpen te vereenigē/ ſelbe
articule ſoude moghē modereren in deſer manieren: Als datmen
van nu voortſaen ſal onderhoudē het accordt indē jaren xve vijf-
tich en drieenviſftich gemaect. in alle zijne pointen/ uytgeſeyt de
naervolghende die by bewillinghe van partpen zijn/ ende wer-
den verandert / als namentlick nopende de beroepinghe vande
perſoonen diemen voor Hooft- ingelanden ſal beſchryven : waer
inne ghevolcht ſal worden d'ordonnantie vande Heeren Staten
van date den dertichſtē Januarij 1591. Item de verhooginghe
vande dach-ghelden/ die tot meermale by conſent vande Hooft-
inghelanden / ende oock van die van Leyden zijn vermeerdert.
Item van tonderhout van twee Advocaten : behoudelick noch-
tans dat roerende taemmen vande proceſſen Dijkgrabe ende
Heenraden in rechte betrocken zijnde / de ſaecten ſullen mogen
defenderen/ mits ter naeſter vergaderinghe vande Hooft inghe-
landen daer van doende rapport/ met hemlynden delibererende
watmen daer inne voorts ſal behooren te doen/ ende hemlynden
ghedraghende tot der ſelver reſolutie: Maer dat in ſaecten daer
inne Dijkgrabe ende hooge Heenraden epiſchers ofte aenleg-
ghers ſullen weſen / gheen proceſſen begonſt ſullen werden ſon-
der voorgeaende communicatie ende conſent vande Hooft- inge-
landen / ten ware de ghelegghentheyte vande ſaecten ſulcke acce-
leratie bereyſchte / datmen ſonder merckelicke prejudicie de
Hooft- inghelanden niet in tijts en moghē beſchryven : In wel-
ken ghevalle Dijkgrabe ende hooge Heenraden/ mit advijs
vande Hooft- ingelanden die inden Hage ſullen bevondē wordē/
ſullen moghen doen ten meeſten oorbaer vanden lande: mits ter
naeſter vergaderinge mede doende rapport/ en hen gedragende
als voer. Dat mede de boete vande Dijkgrabe die by voorſchre-
ben accordt begroot zijn/ voor d'eerſte ſchouwe op thie ſtuyvers/
en voor de tweede op twintich ſtuyvers / voortſaen ſullen weſen
voor d'eerſte viſftien/ en voor de tweede reyse dertich ſtuyvers.

ij. Item datmen het tweede point by die van Leyden gheproponereert soude behooren te dreseren in deser maniere: dat voorts aen gheen saeckē ter vergaderinghe vande Hoofstinghelandē en sullen werdē verhandelt / dan op voorgaende beschrijvinge achtē daghen te vozen over gheschic (ten ware d'acceleratie vande sake coxter tijt vereyschte) innehoudende verhael vande sake daer op men sal hebben te delibereren / mit bybougninghe vande munimenten / indien Heemraden bevinden daer toe eenighe van noode te wesen: ende dat het selve sulcx ghedaen zijnde / by niemant rappoort sal moghen werden ghenomē / ten ware het meerendeel vande Hoofstingelanden verstonde de ghewichticheyt vande saecke rappoort / ofte langher deliberatie te vereysche / ofte dat op eenighe byvallende saecken / hoe wel inde beschrijvinghe niet gheroert / alle de Hoofstingelanden gesamentlick goet vonden / onine costen van nieuwe vergaderinghe te ebiteren / daer inne mede te adviseren ende beslupten. Maer dat in saeckē daer op de beschrijvinghe sulcx als vozen ghedaen is / alcijs het minste ghetal hem sal hebben te regulieren na de meeste stemmen / als oock mede d'absenten beschreven zijnde / verstaen sullen werden hem mitte meeste stemmen te conformeren. In sulcken verstande nochtans / dat de resolutien alsoo ghenomen by provisie / effect soxterende / het den oberghestenden by sal staen daer van te provoceren aen den Hove van Hollant / of elders / sulcx ende indien sy dat te rade vinden. Ende dat voorts tseyden vande vergaderinghe / de Secretaris vande hooghe Heemraden van alle resolutien notule sal houden de selve openbaerlick op lesen / ende ist noot naer tsegghē van tmeerendeel redresseren. Ende dat eenelick alle resolutien sullen werden gheregistrereert ende gheteykent by den Secretaris vant Heemraetschip / ende den Secretaris van Leyden of Haerlem / daer de vergaderinge sal moghē vallen / ofte by absentie ofte onwillicheyt van eenich der selver Secretarisen / by een of twee vande Hoofstinghelanden / daer toe tmeerendeel te committeren.

iiij. Item datmen het derde point soude concipieren aldus: Dat de Dierschare van Dijegrave en hooghe Heemraden naer voorgaende uytroepinghe by een vande Heemraets boden te doen / ghehouden sal werden mit openbaer met openen deuren / sulckis dat peghelick daer toe sal moghen hebbē acces (als Heemraden verclaert hebben by heure weten noyt yemant belet te zijn) ende dat den Secretaris alle conclusien / versoecken / ende andere dierghelijcke substantiale termijnen / sal ghehouden wesen aen te teykenen /

kenen/ende partypen tot heure redelijcke costen/ extract daer mys
te gheben : sonder dat hy ghehouden sal wesen der partypē mid-
delen oft allegatien te annoteren. Ende dat voorts Dijkgrabe
en hooghe Heemraden int beleyt vande rechtvoorderinghe/ hem
sullen draghen als sy tot noch toe ghedaen hebben.

Item datmen het vierde point soude coucheren aldus : Dat ^{iii.}
voortsaen de Croosheemraden in gheene schou boeten sullē par-
ticiperen / maer elcx op elcke schoudach vooz haer dachgeit ghe-
nieten twaelfstuyvers / tot laste vande moztgenalen vande Am-
bochte/ ende dat de Schout vooz d' eerste boeten sal hebben thie
stuyvers / vooz de tweede twintich / ende vooz de derde veertich
stuyvers. Van alle welcke boeten hy de helte sal brenghen tot
profyte vant Ambocht ende vooz zijn moeyte / ende enolument-
ten ghenieten d' ander helste.

In plaetse vant vijfte point is redelick bevonden te stellen v.
dat Dijkgrabe en hooghe Heemraden van nu voortsaen doen-
de bestedinghen van eenighe wercken/redelicke rantsoenen/ als
na ouder ghewoonte/sullen moghen doen op stellen/mits dat de
selve sullen werden begroot / ende ghestelt inde openbare vooz-
waerden / ende dat daer van inde reeckeninghe mentie sal wer-
den ghemaecht / tly by memorie of verhael / met annotatie tot
twiens behoude de selve zijn verstreect.

Opt seste point daer die van Leyden versoeken ordze gestelt by.
te werden opte exorbitante repscosten en dachghelden/ naer dien
Heemraden daer op ghehoort / verclaert hadden dat sy noyt ee-
nighe double ofte ghebouwen dachghelden hadden ghenomen/
ofte noch van meeninghe waren te nemen / te vreden zijnde / in-
dien contrarie bevonden werde /tgemeene laut daer van behooz-
licken te rembourseren : Ende dat daeromme tselve met groot
onghelijck alhier was gheproponeert/hebben hooft- ingelanden
die van Leyden hier op ghehoort / verstaen datmen mette vooz-
schreven verclaringhe van Heemraden / behoort contentement
te nemen.

Item tsebenste point dunct Hooft- inghelanden datmen sou- vij.
de stellen dat by Dijkgrabe ende hooghe Heemraden ten min-
sten acht dagen vooz het doen van des gemeen lants rekeninge/
so wel aen die van Leyden als anderen Hooft- ingelanden / naer
die oude maniere van doen / ghelevert ende ober ghesonden sal
worden

worden staet bande wercken die vooz dat aenstaende jaer sullen
behouden ghemaect te worden/ mit verclaringhe hoe veel de sel-
ve by ranunghe sullen costen.

viij. Item datmen tachtste point soude moghen concipieren dat
het placcaet van slachturven / so dat inden jare drie ende tsestich
ghemaect is/ strictelick sal werden gheobserveert ende gheexecu-
teert / ende dat de keure vanden twintichste Martij Anno biss-
chien hondert een ende neghentich/ met d' appellatie daer op ge-
volcht by connibentie van Dijkgrabe ende hooge Heemraden
van Rijnlant/ ghesurcheert sal blijbē vooz een tijt van ses maen-
den eerscomende: nits dat middelex tijt die van Leyden by den
Heeren Staten sullen moghen aenhouden dat het redres vant
voorszreben placcaet zijn voortganck sal hebben / ende dat het
concept vant selve redres vooz ende aleer dat ghearresteert sal
worden / den Heemraden ende Hooft- inghelanden ghecommu-
niceert sal werden/ omme heurchipder advijs daer op te moghen
segghen. Ende so verre binnen den tijt van ses maenden / tselve
redres gheen voortganck en heeft / dat als dan de voorszreben
keure effect sal sozteren / tot dat anders van wegghen de hooghe
Oberichept sal werden gheozdomeert.

ix. Item datmen negenste point/ ende de keure albaer geroert/
opt believen vanden Hove/ ofte vande hooge Oberichept soude
moghen redresseren in deser manieren: Dat niemant eenige lan-
den sal moghen wpt delven / sonder voozweten ende aensegghen
aen Dijkgrabe ende hooghe Heemraden te doe/ mit verclarin-
ghe vande plaetse daer clant ghelegghen is / vande omlegghende
belenden/ ende wie tselve ghebruyct / ten eynde de selve moghen
opsicht hebben opte toemaekinghe van dien/ volgende de plac-
caten inden jare drie ende tsestich / ende daer te bozen ghemaect/
desen niet contrarierende. Dat oock Dijkgrabe den ghenen die
keure ghedolven landen niet behooflick en sullen hebben toe ge-
maect/ ghehouden sal wesen datelick te causeren / ende strictelick
t'executeren/ volghende de voozgeroerde placcaten. Ende dat in
alle ghevalle niemant eenighe landen sal moghen ontgronden/
legghende binnen twintich roeden van binne den hoogen Rijn-
dijk: Datmen mede sal moghen aenhoude by den Heeren Sta-
ten/ datter gheinterdiceert werde gheen backsteene wpt Hollant
te verboeren. Ende dit alles sonder prejuditie van pemant recht
hebbende van tshenden / ofte anders pretenderende by de steen-
ovens ende ontgrandinghe beschadicht te wesen / die hen recht
ende

ende actie sullen moghen verbolghen / daer ende also sy te rade binden sullen.

Opt tjiende pointc roerende bande interesten by tgastruys r.
gheleden / is by den Hooft-inghelanden verstaen dat in gheballe van accoordt / so wel tproces int selve articule geroert / als alle andere of sullen wesen / mit compensatie van costen.

Nopende het elfste pointc / hebben hooft-inghelanden goet rj.
ghevonden datmen de keure aldaer geroert / soude mogen modereren in deser manieren: Datmen voortsaen geen nisse of aerde / hoe die sy / wpt Rijnlant sal moghen boeren / doch so dat zant ofte pot- aerde bequaem om potten te backen / daer inne niet en sal werden begrepen / mits datmen nopende d'ontgrondinghe bande pot- aerde / hem sal hebben te reguleren sulcx als hier voert / artikel neghe / opte ontgrondinghe bande cley- aerde gesejt is.

Opt twaelfste pointc roerende de schouwe inden Rijn / Ma rj.
ren / ende Does / hebben Hooft-inghelanden verstaen dat Dijkgrabe ende hooghe Heenraden de schouwe bande selve wateringhe behooren te behouden.

Opt derthienste pointc ghehoort de verclaringhe van Dijk rjij.
grabe ende hooghe Heenraden / dat sy noyt eenighe chol of gabelle opte Goutsche sluys tot Alphen ghestelt : maer so die vander Goude daer op secker brug-ghelt hadden gheset / dat sy de penninghen daer van ghecomen / hadden doen brenghē in reekeninghe tot profijt van tgemeen lant / ende daer na selve brug-ghelt doen cesserē / ghelijck dat alsnoch cesserende is. Dat sy mede noyt eenighe particuliere ofte generale onnemeslaghen hadde ghemaect / sonder bewilliginghe bande Hooftinghelanden / ende authorisatie vanden Hobe: maer dat de verclaringe dwelcke die van Leyden obijcieren by hemlynden ghedaen te zijn tusschen de ghelanden lanc den Rijn dijk vander Wadding totte Doelaeen toe / gheschiet is by forme van wtsprake / omme partpen op heure differenten te schepde / sonder daer mede te hebben willen usurperen d' autoriteyt van onnemeslaghen te maken / of te prejudiceren d' eyghenaers die by ghelt hadden bedonghen / hebben Hooftinghelanden verstaen dat Heenraden mette selve verclaringhe behooren te volstaen / ende datmen opte reekeninghe sal hebben te letten opten ontsanck die van tboorschreven brug- gelt ghecomen soude zijn.

- xiij. Opt veertienste poinct roerende de ses duysent ses hondert ponden gheenploieert tot verhooginge vanden Kijndijck/hebben Hooftinghelanden verstaen datmen vooz ende alcer daer op te resolveren/sal moeten doorsien de reeckeninghe daer uyt ghe-trocken zijn d'extracten by die van Leyden ober ghelept.
- xv. Opt vijftienste poinct roerende de penninghē geemploieert totte groote slups buyten der Goude/wert verstaen datmē dies-aengaende hē sal moeten informeren metten Ontfangher kege-ling/die ghesepert wert d'administratie van dien gehadt te hebbē.
- xvi. Opt sestienste poinct roerende de dichtmakinge bande Gou-cade / ghehoort Fop van Brouchoven Rentmeester van Kijn-lant/ bekennende dat Jan van Brouchoven zijn za. vader daer van eenighe ontfang heeft gheladit/ ende dat hy te vrede is daer van by tsterfhuys van zijn vader gherespondeert te werden / so verre daer van niet ghereeckent en is : hebben Hooft-inghelan-den verstaen datmen daer mede behoort contentement te nemē.
- xvij. Opt seventienste poinct roerende de jaergeldē bande Heem-raets boden / ghehoort de hooghe Heemraden / verclarende dat heure boden by eede verplicht zijn van niemande eenighe jaer-ghelden te moghen of eyschen/ende dat sy te vreden zijn de selve in alle rigeur te straffen/indien bewesen wort dat eenighe boden sulcx hebben ghedaen:dunct den Hooftinghelanden Dat Heem-raden daer mede behooren te ghesien.
- xviij. Opt achtienste poinct ghehoort den teghenwoordigen Rent-meester van Kijnlant opte conditien van zijne aenneninge / die in presentie van hooghe Heemraden verclaert heeft aenghenomen te zijn opte wedden vanden veertichsten penning van zijne ontfanck/ghelijck zijne voorszaten inden selven dienst altijts heb-ben ghenoten : ende dat d' selve ober de vier of vijf hondert gul-dens sjaers niet en connen bedraghen / als hy tonderhout van zijnen Clerck daer af sal trecken : sonder dat hy eenighe extraor-dinaris emolumentē geniet/ die de pijnē weerdich zijn/ hoe wel hy tgeheele jaer gehouden is Dijkgrave ende Heemraden tal-len tijden te dienste te staen:hebben Hooft-inghelanden verstaen datmen mette selve verclaringhe hem behoort te ghenoege. En beroerende het vorder inhouden vant voorszreven achtienste poinct / en connen Hooftinghelanden niet wel verstaen hoemen tcontract mitte dijkplechtighe rijpelick ghenaeckt/ nae datter
oock

2 13

oock eenighe van Leyde ghecommitteert waren geweest omme
op alle ghelegghentheyt hem te informeren / souden moghe doen
rescindere.

Opt negenthienste poinct roerende de beschrijvinge ghedaen ^{xx.}
die van Leyden ongeroepen is verstaen dat die van Leyden on-
geprejudiceert sullen blijven / deur tconcept hier vozen ghemaect
opt eerste poinct / en datmen voortaan gheen vergaderinge van
Hooftinghelanden sal houden / sonder alle de selve Hooftinghe-
landen met expresse van saken te beschrijven / op peyne van nul-
lite / indien in toecomenden tijden anders ghedaen werde. Wel-
verstaende indien ter vergaderinghe vande Hooft- inghelanden
getracteert sullen werden eenige poincten penant vande selven
Hooft- inghelanden int particulier aengaende / ende daer inne sy
verstaen soude moghen worden partje te wesen ; dat de selve be-
schreven / en ghehoort zijnde / gehouden sullen wesen upt te staen /
dewijle Hooft- inghelanden sullen resolveren.

Opt twintichste poinct roerende de jurisdictie ober de stadt ^{xx.}
Leyden / chingelen / en bypheyte van dien / naer veel waricheyden
dies aengaende ghemobeert is omme teleyne interest vant ghe-
meene lant / en te schouwen seer veel groote costen / maer tot vze-
de te gheraken / verstaen dat expedient / ende oorzbaer vooz tlande
soude wesen / selve articule te coucheren aldus : Dat Dijkgra-
be ende hooghe Heemraden sullen abstinere van eenighe juris-
dictie t' exerceren binnen de stadt Leyden / op de chingelen / ende
bozderre bypheyte van dien / so die nu ter tijt zijn / of in toecomen-
den tijden sullen moghen werden vergroot / t sy aen de sluysen /
heulen / byugghe / straten / platen / den loop vande Rijnen ofce an-
dere wateren ende grachten / watergaten mette hecken of sehot-
deure van die / palissaden / waterboomen / en alles anders binnen
der voozschreven stadtgrachten / chinghelen / ende ringhelgrachten
van dien legghende : maer daer mede sullen laten bewerden de
Wurghermeeesters en Regeerders vande Stadt. Doch so dat die
vande Stadt het gemeene lant in zijn waterloosinge niet en sul-
len ontrieben / noch tot schade vande inghelanden / de chingelen
doorzdelven / ofte de naecte sluys / en tberlaet van dien / beyde ghe-
lijck / tot schade van d' inghelanden / open setten. Dat mede die
vande Stadt de voozschreven chingelen altijt sullen onderhou-
den / so hooch / dick / en swaer / als den Rijndijck boven en bene-
den de Stadt wesen sal. Ende dat so verre die vande Stadt in
eenich der voozschreven poincten ghebreckich vielen / sy luyden
Dij daer

daer toe naer boozgaende interpellatie opte aenclachte van den
Dijckgrabe/oft andere geïnteresseerde ghecompelleert sullen mo-
ghen werden by autoriteyt vanden Hobe van Holland/ vanden
hooghen Rade/ of vande hooghe Overicheyt/ daer aen de Dyc-
grabe oft geïnteresseerde expedienste vinden sal hem te adresse-
ren. Dat boozts Dijckgrabe en hooghe Heemraden binnen der
boozschreben Stede sullen moghen exerceren jurisdictie in saec-
ken buyten der stede van Leyden/ en de bysheyt van die vallen-
de/ en theemrecht concernerende ober een pegelick/ niemant upt-
ghesondert/ sulcx sy van outs ghedaen hebben. Dat nochtans
gheen costen van criminele executien gebracht sullen werden tot
laste vant ghemeen lant: sulcx oock mede tselve lant gheë confis-
catten sal ghenietē/ maer sal den Dijckgrabe daer mede bewer-
den/ so hy te rade vinden sal.

xxj. Opt eenentwintichste point heeft den Hooft-ingelandē goet
gedocht datter een register ghemaect worde van alle privilegē/
brieven/ ende munimenten/ theemtraetschijp/ ende tgemene lant
van Rijnlant concernerende: nitsgaders vande resolutien ende
acten vande Hooft-inghelanden/ omme tselve ten behoube van
tgemene Lant bewaert te werde/ by den genen die by tmeeren-
deel vande Hooft-inghelanden daer toe sal werden ghecommit-
teert/ ende dat peggelyck vande Hooft-inghelanden daer toe sal
hebben access.

xxij. Opt tweentwintichste point hebbē Hooft-ingelanden mede
goet ghebonden datter een register werde ghemaect binnen ses
maenden eerstcomende/ van alle ordonnantien/ keuren/ en cou-
stuymen/ die Dijckgrabe en hooghe Heemraden verstaen dat be-
hooren onderhouden te worden: ende dat tselve mede ghestelt sal
werden in handen vanden ghenen die Hooft-inghelanden daer
toe sullen committeren omme by hemlynden gevisiteert zijnde/
daer na gepubliceert te worden/ sulcx als ten dienste vande lan-
de bevonden sal worden te behooren.

xxij. Opt drieentwintichste en laetste point roerende dat die van
Leyden versoecken datter een instructie booz Dijckgrabe ende
hooge Heemraden geconcipteert soude werden/ is by de Hooft-
inghelanden raetsaem bevonden daer mede te surcheren tot dat
de registers vande privilegien/ resolutien/ keuren en coustuymen
gemaect zijnde/ men nader sal mogen adviseren of men daer upt
eenighe bequame instructie soude moghen concipieren.

Ende

Ende also de poincten en articulen by Dijkgrabe en hooge Heenraden geproponeert ende hier boven gheinsereert/meest al dependeren vant advijs ofte voorzack hier vozen opte propostien van die van Leyden ghegeven/ hebben ober sulcx Hooft-ingelanden de selve articulen geresumeert zijnde/ verstaen dat nopende het eerste/tweede/seyte/sebenste/neghenste/ende derthienste j.ij. by van dien / voorzien is by het voorzack hier vozen ghedaen opt ix. xiiij. twintichste poinct by die van Leyden gheproponeert.

Ende opt derde ende vierde poincten van Dijkgrabe en hoo- iij. iiij. ghe Heenraden/ roerende de schaden ende interesien geleden by Jan Maes Heemraets bode / door d' apprehensie aen hē gedaen/ verstaen Hooft- ingelanden dat de selve Jan Maes byde gecondemnerde/ behoort betaelt te wordē tot taxacie vanden Hove.

Opt vijfte en achtste aengaende de processen aldaer ghemē- v. viij. tioneert/ verstaen Hooft- inghelanden voorsien te wesen by tconcept genomen opt thienste poinct van die van Leyden.

Roerende het thienste articule/ belanghende de uytvoeringhe x. van aerde/ verstaenmen dat ghevolcht sal worden het concept genomen opt elfste poinct van die van Leyden.

Ende dat het elfste articule/ roerende de steenbackerie / reme- xi. die gheadhibeert is by tconcept opt neghenste articule van die van Leyden.

Maer belangende het twaelfste articule/ sprekende van seker xij. proces jeghens Jan van Hout Secretaris van Leyden/ hebben Hooft- inghelandē verclaert het tselve tgemeene lant niet te roeren/ doch dat in ghevalle van accort/ men het selve beneffens alle andere behoort te laten varen.

Opt beerthienste articule hebben Hooft- ingelanden verstaen xiiij. redelick te wesen dat die van Leyden hem ghedragen na de gemeene resolutie vande Hooft- ingelandē/ so wanneer sy mede behoortlick/ ende sulcx als vozen beschreven sullen zijn.

Ghelijck Hooft- inghelanden opt vijftienste ende laetste articule van Dijkgrabe ende hooghe Heenraden/ verstaen redelick te wesen dat de borghers ende ingesetenen van Leyden onderworpen sullen zijn de jurisdictie van Dijkgrabe ende hooge
D iij Heem-

Heemraden / so wanneer sy sulcx als bozen opt twintichste articule van die van Leyden gheseyt is. betrockē sullen worden omme saccen het Heemrecht concernerende.

Ende also de voorszreben Jop van Brouchoben Rentmeester van Rijnlant bemerckende dat overmits het voorszreben accort niet en hadde connen ghetrest werden / partyen ware op heur vertreck / sonder dat zijne voorszreben reeckeninge by der hant werde ghenomen / en daeromme den Hooft-inghelanden verthoonde dat overmits de voorszreben dissensie / het sluyten van zijne reeckeninghe niet en behoorde achter te blyden / maer dat in ghevalle hy behoorde gederchargeert te werden vande bewaringhe van zijne acqujten / versoekende dat de Hooft-ingelanden hem over de aenstaende hoochtijt van Pincxter een dach souden betrecken / omme tot hoorzinge van zijne reeckeninghe te procederen. So hebben Hooft-inghelanden de saecke in deliberatie gheleyt / goet gebonden dat opten seventhiensten Junij eerstcomende / de voorszreben reeckeninge sal begonst worden / en dat tot dien sijne peggelijck sdaechs te bozen hem des avonts alhier inden Hage sal hebbē te vinden: Twelck by die van Leyden verstaen zijnde / hebben verclaert dat het hem onghelighen was in persoone opte voorszreben reeckeninghe te verschijnen: maer dat sy heur debarth schriftelick als dan souden over leveren / ende voort hem ghedraghen sulcx sy verstondē te behooren. Aldus ghedaen / ghebesongert / ende eendrachtelick goet ghebonden ten jare ende opte daghen als boven / by den Hooft-ingelanden hier boven ghenomineert / ende ten oorronde by den selven ghetepckent. Ende was onderghetepckent G. Wijngaerden / J. van Banchem / Theodorus Leeuwen / J. de Jonge / D. Wijngaerden / Psebrant van Merode / Jan vander Does ende van Noortwijck / Johan van Matenesse / R. Adriaes. Thyman van Wou Comanduy / Adriaen van Berckentoe.

Ghecollationneert jegens zijne principale / ende is daer mede bebonden t' accorderen. Hupden den eenentwintichsten Junij / vijftien hondert een ende tneghentich. Wy my

J. Magherwijng.

De Ridderſchap, Edeley, ende Steden van
 Holland ende West-vrieſlant, xepreſentacinde de Staty
 van den zelven Lande: Verhoort hebbende rapport
 van haer luyder Secommittedeley, Meesteren Johan van Ban-
 ehem Raet in den Hoogen Raede, ende Diederick van Leeuwen
 Raet in den Hove Provinciael van Holland: Ende gezien de poin-
 ten ende articulen, differentiael tuffchen de Burgermeesteren ende
 Regierders der Stede van Leyden ter eenre, ende den Dijk-
 grave ende Hooge Heemraden van Fijulant ter andere zijde, aen-
 gaende heer luyder pteſentien in zwaericheden xepſpective, den Voor-
 ſchrevey Secommittedeley ende den anderen Hooft-ingelanden van
 Fijulant overgegeven. Ende voorts de middelen van accorde by
 alle de voorschrevey Hooft-ingelanden van Fijulant, naer voer-
 gaende communicatien ende xepſumptien vande voorschrevey arti-
 culen, mette ſtucken ende beſouften daer op over geleveet, ende
 geſoort de voorschrevey contenten, xendrachtelick goet gebonden,
 ende in geſchifte geſtelt, daer op partien zonde mogen, ende
 beſooren te verreningen, onvermindert een yegelic gerechticheyt
 op dat alle voordere costen van proceſſen ende andere miſ-ver-
 ſtanden verhoed mogen worden: Ende mede getelt op de
 xequiſte van vdegen de voorschrevey Dijkgrave ende hoo-
 ge Heemraden op hunden gepreſentat, vdaer by zy verzoen-
 kende vwaren de proceſſen, differenten, ende geſchillen int Voor-
 ſchrevey over gelevede beſougnen verhaelt, tot haren eyghen
 costen by juſtitie te mogen verolgen, ende doen beſtechten. Heb-
 ben de Staty voornomt verclart ende gereſolveet, ver-
 claren ende xerſolveren by dezey, dat zo vdel den Dijkgrave
 ende Hooge Heemraden van Fijulant voornomt, als de Burge-
 meesteren ende Regierders der Stede van Leyden, hen in den
 ſchriſtelijcken adviſe vande voornomde Hooft-ingelanden van
 Fijulant zullen xegulieren by proviſie vorden yegenvoordigen
 Jaren vijftien, zondert een ende tnegentich, ende den toecomen-
 de Jaren vijftien zondert twee ende drie ende tnegentich,
 ende dit onvermindert ende zondert xepjudicie van een yegelic
 privilegien ende gerechticheiden. Ordonneerde den zelve den
 een

1915821

een regerlijck diens dit aen-gaen mach, heyn daer naer te reguleren,
ende in prejudicie van dezey niet te attenteren, so ten opziene
vande processen, geschillen, ende differentien althans uyt-staen-
de, ende die gedurende den voorschreven tijt, van niemant zonden
mogten ontsaen, als andersint inde bekendinge vande andere
zaken in voorschreven besouwinge geroet. Gedact in den Ha-
ge den tweeentwintichsten Junij Quisthien Soudert een ende
tuegenich.

Ter ordonnantie vande
Staten.

C. de Rostere.